

Μεγάλος αριθμός φαινομένων κακοδιοίκησης αδιαφάνειας και παράβασης της αρχής της νομιμότητας παρατηρούνται σε υποθέσεις που σχετίζονται με την έκδοση και την εφαρμογή των οικοδομικών αδειών, με τις αυθαίρετες κατασκευές και εν γένει με την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τα πορίσματα του Συνηγόρου του Πολίτη στα οποία αναφέρθηκε η δικηγόρος κ. Λούση Κιουσοπούλου μέλος του Νομικού Συμβουλίου του ΤΕΕ, επισημαίνοντας ότι τα περισσότερα από αυτά τα φαινόμενα συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με την άσκηση πολεοδομικών αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού.

ΑΔΕΙΑ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ Ν. 3212/2004

Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΡΑΧΑΛΗΣ

Δεν πρέπει να παραγνωρισθεί ότι η ομολογημένη αδυναμία της πολιτείας συνιστά παράλληλα μια μεγάλη πρόκληση.

Η πρόκληση αυτή απευθύνεται, σε συλλογικούς φορείς, όπως για παράδειγμα το ΤΕΕ, που μπορούν να διεκδικήσουν εν προκειμένω έναν αποφασιστικό και ρυθμιστικό ρόλο, τόνισε η εισηγήτρια Λούση Κιουσοπούλου, Δικηγόρος, Μέλος του Νομικού Συμβουλίου του ΤΕΕ στην ομιλία της με θέμα: «Αδεια Δόμησης κατά το Ν. 3212/2004: Η Μεταρρύθμιση που δεν έγινε».

Και πρόσθεσε ότι πρέπει να υιοθετηθούν μέτρα που θα αποσαφηνίζουν κρίσιμες παραμέτρους του επαγγέλματος του μηχανικού (κωδικοποιήσεις, ερμηνευτικές εγκύκλιοι, κανόνες δεοντολογίας, πρότυπα μελετών κ.λπ.), εν τέλει δεν θα διαμορφώσουν μακροπρόθεσμα ένα ασφαλέστερο πλαίσιο για τον τρόπο άσκησης της οικοδομικής δραστηριότητας στη χώρα μας.

Στατιστικά στοιχεία

Συγκεκριμένα, τα στατιστικά στοιχεία καταδεικνύουν ότι κατά μέσον όρο ένα ποσοστό που υπερβαίνει το 20% των ετήσιων αναφορών και ανήκει στην αρμοδιότητα του Κύκλου Ποιότητας Ζωής του Συνηγόρου, αφορούν υποθέσεις οικοδομικών αδειών και αυθαιρέτων κατασκευών, ενώ ένα υψηλό ποσοστό που το έτος 2002 άγγιξε το 60-65% των βάσιμων αναφορών του ίδιου Κύκλου συνδέονται με τις δραστηριότητες της αυτοδιοίκησης.

* Τα φαινόμενα αυτά κατά το Συνήγορο οφείλονται κυρίως στην ανεπαρκή και αναποτελεσματική οργάνωση (ποιοτική και ποσοτική)

και στελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών, δηλαδή την έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, στην ανορθολογική οργάνωση και κατανομή του, στην υποτυπώδη ή ελλιπή υλικοτεχνική υποδομή τους, στην έλλειψη πόρων κ.λπ.

Συνδέονται, όμως, εξίσου με τη δαιδαλώδη και ασυστηματοποίητη νομοθεσία, τις ατέλειες του πολεοδομικού σχεδιασμού, την έλλειψη ενήμερωσης των αρμοδίων αρχών, την αδράνεια ή και την ανοχή της διοίκησης σε παράνομες πράξεις κ.λπ.

Σύμφωνα με το νέο νόμο, οι πολεοδομικές

«Ο νομοθέτης επέλεξε να περιορίσει τον κρατικό έλεγχο ή, διαφορετικά, να τον «απορυθμίσει»

υπηρεσίες θα ερευνούν πλέον αν έχουν τηρηθεί οι γενικοί και ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης ελέγχοντας μόνον το τοπογραφικό διάγραμμα και το διάγραμμα κάλυψης.

Οι λοιπές μελέτες, αρχιτεκτονική, στατική, ηλεκτρομηχανολογική κ.λπ. δεν θα ελέγχονται ούτε αυτοτελώς ούτε σε σχέση με το τοπογραφικό και το διάγραμμα κάλυψης, αλλά την αποκλειστική ευθύνη για την εκπόνηση και την

εφαρμογή τους σύμφωνα με το νόμο θα αναλαμβάνει ο επιβλέπων μηχανικός με σχετική δήλωσή του.

Μετάθεση ευθυνών στον Μηχανικό

Κατά των παραβατών προβλέπονται αυστηρές ποινικές, πειθαρχικές και διοικητικές κυρώσεις. Ο νομοθέτης επέλεξε να περιορίσει τον κρατικό έλεγχο ή, διαφορετικά, να τον «απορυθμίσει».

Με άλλα λόγια, ο νέος νόμος μεταθέτει το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης των εργασιών δόμησης από το κράτος στους επιβλέποντες μηχανικούς.

Σχολιάζοντας στη συνέχεια τη γενική φιλοσοφία του νόμου, όπως εκφράζεται από τη βασική νέα ρύθμιση και από επιμέρους ειδικότερες διατάξεις του, τόνισε ότι ο έλεγχος αυτός, κατά το προληπτικό μέρος του, συρρικνώνεται, αφού ο νομοθέτης τον περιορίζει κατ' ουσίαν στη στοιχειώδη έρευνα της πολεοδομικής νομιμότητας.

Με άλλα λόγια, οι εν λόγω ρυθμίσεις, με τις οποίες η πολιτεία αποποιείται τον ρυθμιστικό ρόλο της, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, είναι αμφίβολης συνταγματικότητας.

Δεδομένων των σοβαρών ποινικών, πειθαρχικών και διοικητικών κυρώσεων που απειλεί ο νόμος σε βάρος των παραβατών πολιτικών μηχανικών, είναι ορατό το πεδίο που διαγράφεται: οι πολεοδομικές υπηρεσίες θα έχουν τη δυνατότητα να αμφισβητούν την σύμφωνη με τις μελέτες και τα λοιπά στοιχεία εκτέλεση των εργασιών δόμησης, ενώ ο θιγόμενος μηχανικός είναι αμφίβολο αν θα έχει και δικαστική ακόμη προστασία, αφού οι τεχνικές κρίσεις της διοίκησης θα είναι δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να ελεγχθούν από τα δικαστήρια.

Θεσμικό πλαίσιο για την ασφάλεια και την υγεία στα τεχνικά έργα

Η Πολιτεία στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στον κλάδο των τεχνικών έργων, τόσο στο νομοθετικό τομέα, όσο και στον ελεγκτικό και στον ενημερωτικό, καθώς οι οικοδομικές εργασίες και γενικά τα τεχνικά έργα είναι οι εργασιακές δραστηριότητες που εμφανίζουν έναν από τους υψηλότερους δείκτες εργατικών ατυχημάτων, όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και διεθνώς, καθώς και τη μεγαλύτερη αναλογία θανατηφόρων ατυχημάτων.

Αυτό τόνισε η κ. Ματίνα Πισιμίση, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ εκπρόσωπος του υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, στη Διεύθυνση Συνθηκών Εργασίας αναφερόμενη στο θέμα του «Θεσμικού Πλαισίου για

την ασφάλεια και την υγεία στα Τεχνικά Έργα».

Πέραν του νομοθετικού έργου, για την προστασία των εργαζομένων στα τεχνικά έργα το υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ασκεί και ελεγκτικό έργο μέσω των υπηρεσιών τεχνικής και υγειονομικής επιθεώρησης εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Σημειώνεται ότι ειδικά στον κλάδο των τεχνικών έργων γίνονται περίπου 25 φορές περισσότεροι έλεγχοι από το μέσο όρο ελέγχων στους άλλους κλάδους και επιβάλλονται κυρώσεις περίπου 50 περισσότερες από το μέσο όρο κυρώσεων στους άλλους κλάδους.

Στατιστικά στοιχεία

Δίνοντας την εικόνα που παρουσιάζεται στον τομέα των ατυχημάτων στα τεχνικά έργα ανέφερε ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από το σύνολο των εργατικών ατυχημάτων, ποσοστό 15% είναι τα ατυχήματα που συμβαίνουν στα εργοτάξια. ενώ στο σύνολο των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων, ποσοστό 30% αφορά τα θανατηφόρα ατυχήματα στον κλάδο των εργοταξίων.

Στη χώρα μας τα μισά περίπου από τα θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που καταγράφονται κάθε χρόνο, συμβαίνουν στα τεχνικά έργα.

Νομοθεσία

Μεταξύ των νομοθετημάτων, το π.δ. 305/96 περί ελάχιστων προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθόσον επιδιώκει μια σφαιρική προσέγγιση στα θέματα ασφάλειας και υγείας, με την ενσωμάτωση της πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων σ' όλα τα στάδια.

Βασικά σημεία του Π.Δ. 305/96

Στην έννοια των τεχνικών έργων, και κατ' επέκταση στο πεδίο εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας, υπάγονται εργασίες, όπως οι εκσκαφές και οι διάφορες χωματουργικές εργασίες, οι κατεδαφίσεις, οι συναρμολογήσεις και αποσυναρμολογήσεις προκατασκευασμένων στοιχείων, η διαμόρφωση ή ο εξοπλισμός χώρων, οι μετατροπές, οι ανακαινίσεις, οι επισκευές, οι διαλύσεις, οι τακτικές ή έκτακτες συντηρήσεις, κ.λπ.

Υποχρέωση απασχόλησης συντονιστών:

Στα εργοτάξια που είναι παρόντα πολλά συνεργεία ορίζεται τουλάχιστον ένας συντονιστής στα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά τη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΦΕΚ
1 Περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών	Π.Δ. 778/80	193/Α/80
2 Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού	Π.Δ. 1073/81 [διορθ. στο ΦΕΚ 64/Α/82]	260/Α/81
3 Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα	Ν. 1396/83	126/Α/83
4 Ημερολόγιο μέτρων ασφάλειας	ΑΠ. 130646/84	154/Β/84
5 Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας	Ν. 1430/84	49/Α/84
6 Σύσταση μικτών επιτροπών ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα	ΑΠ. 131325/87 [κύρωση με το Ν. 1767/88 άρθρο 19]	467/Β/87
7 Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα	Π.Δ. 225/89	106/Α/89
8 Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών	Κ.Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/93	756/Β/93
9 Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ.	Π.Δ. 305/96	212/Α/96

Σημείωση: πέραν των παραπάνω ειδικών νομοθετημάτων, στα εργοτάξια ισχύει παράλληλα και η γενική νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία και ενδεχομένως να έχουν εφαρμογή κατά περίπτωση και διάφορα ειδικά νομοθετήματα (π.χ. περί χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων, μέσων ατομικής προστασίας, έκθεσης σε θόρυβο, κ.λπ.).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΕΧΩΔΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΤΙΤΛΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΦΕΚ
1 Οδηγίες σχετικά με το Π. Δ/μα 305/96 για την ασφάλεια και την υγεία στα εργοτάξια.	Εγκ. 36 (ΔΟΚΚ/52206 22.7.1997)	
2 Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου.	ΑΠ. οικ. 433/ 19.9.2000	1176/Β/22.9.2000
3 Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου.	ΑΠ. ΔΙΠΑΔ/ οικ. /177/ 2.3.2001	266/Β/14.3.2001
4 Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή/και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο.	ΑΠ. ΔΕΕΠΠ/ οικ. /85/ 14.5.2001	686/Β/1.6.2001
5 Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ).	ΑΠ. ΔΙΠΑΔ/ οικ. /889/ 27.11.2002	16/Β/14.1.2003
6 Αποδοχή Γνωμοδότησης του Γραφείου Νομικού Συμβούλου της ΓΓΔΕ περί των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων αφενός της Δ/νουσας Υπηρεσίας Δημοσίου Έργου και αφετέρου της Αναδόχου Εργοληπτικής Επιχείρησης, ως προς τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας των εργαζομένων σε αυτό.	Εγκ. 27 (ΔΕΕΠΠ /208/12.9.2003	
7 Άδεια δόμησης, πολεοδομικές και άλλες διατάξεις θεμάτων αρμοδιότητας ΥΠΕΧΩΔΕ.	Ν. 3213/03 (άρθρο 2 παρ. 4 εδ. ε)	308/Α/31.12.2003

μελέτη του έργου, καθώς και τουλάχιστον ένας συντονιστής στα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου.

Μία από τις κυριότερες αιτίες ατυχημάτων είναι η ταυτόχρονη ή διαδοχική απασχόληση στο εργοτάξιο περισσότερων από ένα συνεργείων, τα οποία εκτελούν διαφορετικές εργασίες με ποικίλης φύσης και βαθμού κινδύνου.

Η έλλειψη συντονισμού και η άγνοια των κινδύνων που συνυπάρχουν στις εργασίες που εκτελούν τα διάφορα συνεργεία μπορεί να έχει ως συνέπεια έναν υψηλό αριθμό εργατικών ατυχημάτων.

Την υποχρέωση ορισμού συντονιστών έχει ο εργολάβος ολόκληρου του έργου κι αν δεν υπάρχει, τότε την έχει ο κύριος του έργου.

Ενημέρωση των εργαζομένων:

Σημαντικό στοιχείο για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την πρόληψη των κινδύνων στα εργοτάξια αποτελεί ο βαθμός συμμετοχής των ιδίων των εργαζομένων.

Ανεξαρτήτως της ενημέρωσης, οι εργοδότες οφείλουν και να διαβουλεύονται με τους εργαζομένους, να ζητούν τη γνώμη τους και να διευκολύνουν τη συμμετοχή τους.

Μάλιστα, πρέπει να ζητείται η γνώμη των εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους για μια σειρά από ζητήματα ασφάλειας και υγείας που αφορούν το έργο, όπως π.χ. την κατάρτιση του κανονισμού υγιεινής και ασφάλειας, τον καθορισμό των προσώπων που αναλαμβάνουν καθήκοντα τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας, το σχεδιασμό και την οργάνωση της εκπαίδευσης, κ.λπ.

Κυρώσεις

Σε όσους παραβαίνουν τη νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων προβλέπονται ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Οι ποινικές κυρώσεις είναι φυλάκιση ή χρηματική ποινή ή και τα δύο. Οι διοικητικές κυρώσεις, που μπορούν να τεθούν ανεξάρτη-

τα από τις ποινικές, περιλαμβάνουν το πρόστιμο και τη διακοπή εργασιών.

Πηγές πληροφόρησης

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αναζητούν πληροφορίες σε διάφορους χώρους στο διαδίκτυο που έχουν δημιουργηθεί τόσο από την πολιτεία όσο και από άλλους φορείς, καθώς και από κοινοτικά όργανα.

Οι ευθύνες των φορέων υλοποίησης του έργου

Η υλοποίηση ενός τεχνικού έργου συνιστά

δυσασμός των επιμέρους επιλογών να είναι ασύμβατος και επικίνδυνος

Οι εμπλεκόμενοι Φορείς

Ο Μηχανικός, από οποιαδήποτε θέση και αν εμπλέκεται στο έργο (Δημόσιος Λειτουργός, Μελετητής, Επιβλέπων, Κατασκευαστής) έχει μερίδιο στην ευθύνη για την αντιμετώπιση των κινδύνων και την επίτευξη των απαιτήσεων του Πελάτη αλλά και του Κοινωνικού Συνόλου για Ποιότητα και Ασφάλεια Κατασκευής. Ο Μηχανικός δεν είναι ο μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος. Μερίδιο ευθύνης μπορεί να έχουν

μία πολύπλοκη, χρονοβόρα και πρωτότυπη για κάθε έργο διαδικασία «έντασης»: και μοιραία περιέχει αβεβαιότητα και κινδύνους

Για αυτό το λόγο, το επάγγελμα του Μηχανικού είναι ιδιαίτερα συναρπαστικό.

Συγχρόνως, όμως, εμπεριέχει τεράστιες ευθύνες, κινδύνους και αβεβαιότητες, επισήμανε ο κ. Γιώργος Κουτινας, Μηχανικός ΕΜΓΠ & ENSPM Σύμβουλος Ασφαλίσεων στη ομιλία του με θέμα «Οι ευθύνες των φορέων υλοποίησης του έργου».

Οι κίνδυνοι στα Τεχνικά Έργα

Αναφέρθηκε στους κινδύνους στα Τεχνικά έργα που προέρχονται από διαχειριστικές αστοχίες στη διαδικασία παραγωγής του, φυσικά φαινόμενα -θεομηνίες (σεισμοί, πλημμύρες, κατολισθήσεις κ.λπ.), τυχαία ζημιογόνα γεγονότα (πυρκαγιές, τρομοκρατικές ενέργειες, βανδαλισμοί).

Αμέλεια, λάθη ή /και παραλείψεις των Φορέων υλοποίησης έργου, «Κατασκευαστικές-Τεχνολογικές» αστοχίες (λανθασμένη μελέτη, κακοτεχνία, ελαττωματικά υλικά). Οι αστοχίες αυτές είναι οι πλέον πολύπλοκες, καθώς προέρχονται από τον ατυχή συνδυασμό επιμέρους επιλογών ή υλικών. Αν και η κάθε επιμέρους επιλογή είναι εύστοχη, ενδέχεται ο συν-

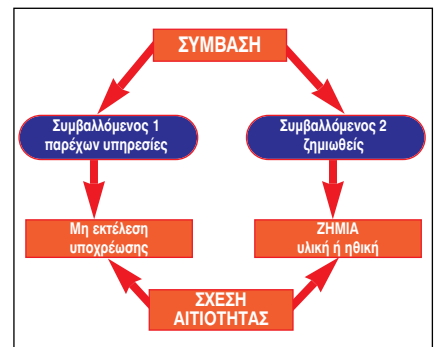
και άλλοι εμπλεκόμενοι στο έργο.

Οι Ευθύνες

Η θεμελιώδης αρχή του Ποινικού Δικαίου σε όλον τον κόσμο, ορίζει ότι αυτός ο οποίος διώκεται ποινικά, δεν αρκεί να αποζημιώσει κάποιον αλλά τιμωρείται με ποινή φυλάκισης με βάση το νόμο.

Αστική Ευθύνη (εξ αδικοπραξίας ή Συμβατικές) ορίζει πως

«κάθε ενέργεια που ζημιώνει κάποιον, υποχρεωτικά συνεπάγεται την αποκατάσταση της βλάβης από αυτόν, από λάθος του οποίου προήλθε», δηλαδή «όποιοι ζημιώνει... αποζημιώνει».

Η Ελληνική Πραγματικότητα

Στη χώρα μας, ειδικά στο χώρο παραγωγής

Η κύρια βάση της επιχειρηματολογίας που προσπαθεί να δικαιολογήσει την καθίδρυση ειδικού ποινικού καθεστώτος των μηχανικών επικαλείται τον «ιδιαίτερος κινδυνώδη χαρακτήρα των τεχνικών έργων» και προσφάτως τις «δυσμενείς συνθήκες στο περιβάλλον» από την παραβατική συμπεριφορά των μηχανικών (βλ. εισηγητικές εκθέσεις ν. 2331/1995 και 3212/2003), επισήμανε ο δικηγόρος Χριστόφορος Δ. Αργυρόπουλος Πρόεδρος της Ένώσεως Ελλήνων Ποινικολόγων στην έγγραφη πα-

ρων» εγκλημάτων (με την έννοια ότι υποκείμενός τους μπορεί να είναι όποιος έχει ορισμένη ιδιότητα, όπως ο μηχανικός) από τη δυνατότητα αναστολής ή μετατροπής της ποινής εκφράζει μία μη κανονική, εξαιρετική δυσμένεια και συνιστά κατ' ουσία επίταση της ποινής.

Αυτό, όμως, αντιβαίνει στο ποινικό δόγμα, σύμφωνα με το οποίο η βαρύτητα του εγκλήματος και η προσωπικότητα του υπαιτίου αξιολογούνται κατά την επιμέτρηση της ποινής, ώ-

Ισόβια Ομηρία

Γ. Η παραγραφή της αξιόποινης πράξης του άρθρου 286 ΠΚ δεν αρχίζει από το χρόνο κατά τον οποίο ο υπαίτιος ενήργησε ή όφειλε να ενεργήσει, όπως ορίζεται για όλα τα εγκλήματα (άρθρο 17 ΠΚ), αλλά από την ημέρα επέλευσης του αποτελέσματος της παραβίασης (άρθρο 286 παρ. 2 ΠΚ), ρύθμιση που καθιστά την πράξη αυτή πρακτικώς अपαράγραπτη.

Το γεγονός αυτό θέτει σε ισόβια ομηρία τους μηχανικούς, αλλά και τους κληρονόμους τους, αφού η παραγραφή των αστικών αξιώσεων συμπίπτει με αυτήν του εγκλήματος (άρθρο 937 παρ. 2 ΑΚ).

Ανάλογη εξαίρεση προβλέπεται μόνο για το έγκλημα των βρασιτιστηρίων υπό καθεστώς σφετερισμού της λαϊκής κυριαρχίας (άρθρο 137Δ παρ. 3 ΠΚ). Η έλλειψη οποιασδήποτε αναλογικότητας αποβαίνει προκλητική.

Παράλληλα, κατά τρόπο ασυνήθιστο, προβλέπεται το ίδιο πλαίσιο ποινής για την τέλεση της πράξης από δόλο και από αμέλεια, γεγονός που καθιστά δυσμενέστερη τη θέση του κατηγορουμένου στη δεύτερη περίπτωση, που συντρέχει κατά κανόνα.

Το έργο του Μηχανικού στοιχείο κοινωνικής ανάπτυξης

Είναι καιρός για το νομοθέτη (κυρίως) και τον εφαρμοστή του δικαίου να κατανοηθεί, ότι τα έργα των μηχανικών συνιστούν το απαραίτητο στοιχείο για την κοινωνική ανάπτυξη, τη γενική ευημερία, την καλύτερη ποιότητα ζωής.

Οι κυρώσεις για την περίπτωση παραβίασης των επαγγελματικών ή απαγορευτικών κανόνων που διέπουν την επαγγελματική δραστηριότητα των μηχανικών πρέπει να συνεκτιμούν την ευθύνη του Κράτους και των ΟΤΑ, το κοινωνικοοικονομικό status και τον καταρχήν κοινωνικώς πρόσφορο χαρακτήρα του έργου των μηχανικών.

Σε καμία περίπτωση, πάντως, δεν δικαιολογείται η δημιουργία «νομικού γκέτο» για καμιά κατηγορία πολιτών και πολύ περισσότερο για εκείνους που η δραστηριότητά τους προάγει καταρχήν το γενικό συμφέρον.

Η ισότητα, η αναλογικότητα και το αίσθημα δικαίου αποστέρουν καταρχήν την ιδιαίτερη δυσμενή μεταχείριση. Τελικά το Κράτος Δικαίου ή είναι αξιόπιστο σε κάθε εκδήλωσή του ή, αν νοθεύει το δόγμα της νομιμότητας χάριν της «κατά περίπτωση» σκοπιμότητας ή προς εξευμενισμό της χειραγωγούμενης από τα ΜΜΕ κοινής γνώμης, κινδυνεύει να καταντήσει «ένας γραφικός θεσμός του παρελθόντος».

Οι απειλούμενες ποινές στο ν. 3212/2003

ρέμβασή του με θέμα «Οι απειλούμενες ποινές στο ν. 3212/2003».

Η συλλογιστική αυτή είναι προφανώς αλυσιτελής, τόνισε ο κ. Αργυρόπουλος, καθώς η ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας, ιδιαίτερα στη μετα-βιομηχανική περίοδο, κατέστησε τη «μηχανή» αναγκαία όσο και επικίνδυνη.

Ο λελογισμένος χειρισμός των τεχνικών εν γένει δυνατοτήτων αποτελεί ουσιαστικό όρο για την πρόοδο, αλλά και για την προστασία της ζωής και της υγείας όλων και του περιβάλλοντος από την κακή χρήση των ευχερειών που παρέχουν οι εφαρμογές των νεότερων τεχνικών.

Το νομικό καθεστώς για τους Μηχανικούς

Συνοπτικά επισήμανε τα σημεία που καθιερώνουν το «ειδικό νομικό καθεστώς» όσον αφορά στην ποινική ευθύνη σε ευρεία έννοια των μηχανικών κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους, μεταξύ των οποίων είναι:

Α. Οι παραβάσεις των διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, που διέπουν την κατά προορισμό δραστηριότητα των μηχανικών τιμωρούνται με επίταση της ποινικής ευθύνης τους, αφού πέραν της προβλεπόμενης ποινής, ορίζονται απαγορεύσεις ισχύος των παγίων ρυθμίσεων σχετικά με τη μετατροπή και την αναστολή της.

Πέραν των δογματικών αντιρρήσεων η ιδιαίτερος δυσμενής μεταχείριση μιας κατηγορίας πολιτών παρίσταται καταρχήν ανομιμοποίητη ενόψει της δεσπόζουσας αρχής της ισότητας.

Ενώ, λοιπόν, συνοδεύεται από τα μειονεκτήματα που ενέχει καθαυτή η φυλάκιση και οι επιπτώσεις της στον οικογενειακό και επαγγελματικό περίγυρο του καταδικά, δεν εξυπηρετεί οποιοδήποτε σωφρονιστικό σκοπό.

Ενόψει αυτών, η εξαίρεση μερικών «διαπι-

στε η ουσιαστική επιβάρυνση της τελευταίας, κατά το στάδιο της έκτισης, να στερείται δικαιολογητικής βάσης.

Το επιχείρημα ότι η απαγόρευση της αναστολής και της μετατροπής της ποινής λειτουργεί αποτρεπτικά, πέραν της γενικοπροληπτικής δράσης που ενέχει καθαυτή η τυποποίηση του εγκλήματος, καθιστά τον υπαίτιο από υποκείμενο δικαίου σε αντικείμενο φρονητισμού και αντιφάσκει με την υπέρτατη υποχρέωση της Πολιτείας να σέβεται την αξία του ανθρώπου και να μην τον μεταχειρίζεται ως «μέσον» για την επίτευξη οποιοσδήποτε σκοπού (άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος).

Πρόσθετες διοικητικές κυρώσεις

Β. Οι πρόσθετες κυρώσεις διοικητικής φύσης επιβάλλονται υποχρεωτικά, σε στάδιο, μάλιστα κατά το οποίο ισχύει το τεκμήριο αθωότητας, που επιβάλλει στα κρατικά όργανα να αντιμετωπίζουν τον κατηγορούμενο ως αθώο (άρθρο 6 παρ. 2 ΕΣΔΑ).

Εφόσον η δραστηριότητα της αφαίρεσης της άδειας άσκησης του επαγγέλματος (επιβίωση της ρωμαϊκής *capitis deminutio*, έστω και *minima* ή *media*, μορφής, δηλαδή, κοινωνικής έκπτωσης), επιβάλλεται μέσα σε προθεσμία *οκτώ μηνών* από τη γνωστοποίηση της παράβασης (η υπέρβαση της οποίας επισύρει ποινικές κυρώσεις), παρέπεται αναγκαιώς, ότι ο φερόμενος ως παραβάτης θα έχει υποστεί εξοντωτική ποινή πριν κριθεί η ποινική ευθύνη του, η αμετάκλητη διαπίστωση της οποίας απαιτεί ασφαλώς πολλαπλάσιο χρόνο.

Το γενικότερο συμφέρον δεν μπορεί να λειτουργεί εξ ορισμού περιοριστικά εις βάρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η παροχή δυνατότητας επιβολής τόσο οδυνηρών ποινών είναι ασφαλώς λογικότερη ρύθμιση από την υποχρεωτική και άμεση κύρωση.

ιδιωτικών Έργων, ο προσδιορισμός των Ευθυνών είναι ένα σχετικά ασαφές «τοπίο», που όταν υπάρξει «πρόβλημα» κατά κανόνα απαιτείται νομική υποστήριξη και επίπονες διαδικασίες.

Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι, στην προσπάθειά της η Πολιτεία να καλύψει το κενό που δημιουργείται, προσθέτει συνεχώς ευθύνες στους Μηχανικούς, ενώ έχει ποινικοποιήσει πλήρως τις ευθύνες τους, ακόμη και την αμέλεια! (Ν. 2331/95, τροποποίηση άρθρου 286 του Ποινικού Κώδικα). Η παγκόσμια αυτή πρωτοτυπία δείχνει ανάγλυφα την ανωριμότη-

τοπία των ευθυνών ως βασική υποχρέωσή της απέναντι στο Κοινωνικό Σύνολο.

Οι Υπηρεσίες της Πολιτείας δεν πρέπει να είναι στο απυρόβλητο, αλλά να αναλαμβάνουν τις ευθύνες που τους αναλογούν.

Η Ποινική Ευθύνη συνδέεται με τιμωρία και δεν ασφαλίζεται.

Η Αστική Ευθύνη ασφαλίζεται.

Η Ασφάλιση είναι ένας δόκιμος τρόπος για τον περιορισμό των αβηβαιοτήτων και των κινδύνων που προέρχονται από τις ευθύνες, στο βαθμό που είναι ουσιαστική και βασίζεται σε αξιόπιστα ασφαλιστήρια συμβόλαια και σω-

Η Ελληνική Πραγματικότητα

Σε μια σύγχρονη κοινωνία δικαίου υπάρχουν οι νόμοι του Κράτους και οι νόμοι της Αγοράς. Η Ασφάλιση εδώ και πολλά χρόνια έχει θεσπισθεί από τους νόμους της Αγοράς. Ελάχιστες είναι οι περιπτώσεις όπου νόμοι ενός Κράτους επέβαλαν την ασφάλιση.

Όπου δε υπήρξαν τέτοιες περιπτώσεις, αυτό ήταν για τη θεσμοθέτηση συγκεκριμένων κανόνων για ειδικές ασφαλίσσεις προκειμένου να διασφαλισθεί με τον καλύτερο τρόπο το δημόσιο συμφέρον και η προστασία του Χρή-

τα της Ελληνικής Αγοράς και απαιτεί ολοκληρωμένη αντιμετώπιση από την Πολιτεία και τους Φορείς των Μηχανικών.

Οι ευθύνες του Κατασκευαστή προκύπτουν μάλλον από τη νομολογία και όχι από σαφείς νομοθετικές διατάξεις, αφού ο οποιοσδήποτε μπορεί να εμφανίζεται ως Κατασκευαστής Ιδιωτικών Έργων.

Επίσης, η αδυναμία των δημοσίων υπηρεσιών να στελεχωθούν και να λειτουργήσουν αποτελεσματικά, έχει οδηγήσει στον περιορισμό των ευθυνών τους (αρχικά στην πράξη και στη συνέχεια και νομοθετικά).

Οι Προμηθευτές προϊόντων ελέγχονται ελάχιστα για την τήρηση προδιαγραφών στα προϊόντα τους.

Αποτέλεσμα, ο Μηχανικός να αποτελεί το εξιλαστήριο θύμα, συγκεντρώνοντας τις ευθύνες όλων σχεδόν των εμπλεκόμενων στα ιδιωτικά έργα.

Συμπεράσματα

Ο Μηχανικός ασκεί ένα σύνθετο επάγγελμα, που μοιραία συνεπάγεται Κινδύνους οι οποίοι δεν μπορούν να εξαλειφθούν και Ευθύνες τις οποίες πρέπει να τις αναλάβει, στο βαθμό που του αναλογούν.

Η Πολιτεία θα πρέπει να «ξεκαθαρίσει» το

στές υπηρεσίες, που να οδηγούν σε δίκαια αποζημίωση, χωρίς χρονοβόρες δικαστικές διαδικασίες.

Η θεσμοθέτηση της ασφαλιστικής κάλυψης της Επαγγελματικής Αστικής Ευθύνης του Μηχανικού (Φυσικό Πρόσωπο ή Οργανωμένη Εταιρεία), παρέχοντας Υπηρεσίες Μελετητή – Επιβλέποντος – Συμβούλου και της ασφαλιστικής κάλυψης της Ιστούς εγγύησης του Κατασκευαστή (στην ευρεία του έννοια) πιστεύεται πως είναι τα «εργαλεία» που θα λύσουν το πρόβλημα του βάρους της Ευθύνης και θα οδηγήσουν στον εκσυγχρονισμό του συστήματος παραγωγής Έργων στη χώρα μας.

Οι Μηχανικοί και οι Φορείς τους θα πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την αξιοποίηση του θεσμού της Ασφάλισης και τη διασφάλιση του ουσιαστικού ρόλου της.

Ασφάλιση επαγγελματικών κινδύνων γραφείων μελετών & κατασκευαστικών επιχειρήσεων

Αναγκαία θεωρεί ο κ. Γιώργος Κουτινας την ορθολογική εφαρμογή του θεσμού της Ασφάλισης Επαγγελματικών Κινδύνων των Γραφείων Μελετών και Κατασκευαστικών Επιχειρήσεων. Στην εισήγησή του επεσήμανε:

στη - Καταναλωτή (Γαλλία – 1978, Νόμος «Srinetta», Ιταλία – 1994, «Merloni», Ισπανία – 1999).

Στη χώρα μας, ειδικά στο χώρο των τεχνικών έργων, δυστυχώς οι κανόνες της Αγοράς δεν βοήθησαν στο να «ευδοκίμησει» η Ασφάλιση. Ακόμη και σήμερα στην εποχή της ευρωπαϊκής νομισματικής και πολιτικής ένωσης, περιμένουμε το Κράτος να νομοθετήσει για την εφαρμογή της Ασφάλισης στη Μελέτη και Κατασκευή των τεχνικών έργων.

Εν τω μεταξύ, οι εξελίξεις τρέχουν και τα έργα επίσης. Υπάρχουν κενά που ταλανίζουν το σύστημα παραγωγής, Μελετών και Εργολαβιών εις βάρος της ποιότητας και υπέρ όσων έχουν συνηθίσει και επιμένουν να εκμεταλλεύονται τις αδυναμίες του. Χρειάζονται υπέρβαση και εξορθολογισμός.

Οι Δημόσιοι Φορείς παραγωγής Έργων, τα Γραφεία Μελετών και οι Κατασκευαστικές Επιχειρήσεις θα πρέπει να ενστερνιστούν πραγματικά τη χρησιμότητα της ασφάλισης και το θετικό της ρόλο. Η μη ασφάλιση ή και η ελλιπούς ασφάλιση είναι βέβαιο πως ναρκοθετούν την εξελικτική πορεία του εκάστοτε Γραφείου Μελετών ή της Κατασκευαστικής Επιχείρησης και υποθάλπει τη μη ποιότητα των έργων.

Η εμμονή στην πρακτική για τη διευθέτηση

των τυχόν ζημιολογών καταστάσεων αγνώστων ή υποβαθμίζοντας το ρόλο της ασφάλισης δεν έχει βάσιμη προοπτική στο πιεστικό πλαίσιο των σύγχρονων απαιτήσεων για την υλοποίηση των τεχνικών έργων. Η Πολιτεία χωρίς να μπαίνει στη λεπτομέρεια, θα πρέπει να θέσει σύγχρονους κανόνες που η διεθνής πρακτική εφαρμόζει.

Από την πλευρά της η Ασφαλιστική Αγορά, με τη βοήθεια κάποιων Συμβούλων, θα πρέπει να αναλάβει κάποτε τις αναγκαίες πρωτοβουλίες και να αξιοποιήσει κατάλληλα την απαραίτητη ευρωπαϊκή τεχνογνωσία.

Με δεδομένη τη βούληση για Ασφάλιση, αυτό που στην πράξη εξασφαλίζει το απαραίτητο αίσθημα ασφάλειας δεν είναι η επιμονή στο φθηνό ασφαλιστρο (πρακτική που συνήθως ακολουθείται), αλλά η αρτιότητα και πληρότητα της ασφάλισης. Το κόστος της είναι ούτως ή άλλως σχετικά χαμηλό. Αυτό που οπωσδήποτε θα πρέπει να ενδιαφέρει είναι η ποιότητα των ασφαλιστικών καλύψεων που να μην προσκρούουν σε περιοριστικούς όρους (ενίοτε καταχρηστικούς) με το πρόσχημα του φθηνού ασφαλιστρού. Η Κατασκευή ενός έργου είναι μία πολύπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία «έντασης» Κεφαλαίου, Εργασίας, Μηχανικών Μέσων και Υλικών - Εξοπλισμού. Τυχόν αποζημιώσεις για ζημιολογία γεγονότα στο κατασκευαζόμενο έργο ή για απαιτήσεις εξαιτίας ζημιών εις βάρος Τρίτων, θα πρέπει να διευθετούνται δίκαια και έγκαιρα, χωρίς μακροχρόνιες διεκδικήσεις ή «φθοροποιές» δικαστικές διενέξεις, που δυσφημίζουν τον καταξιωμένο ρόλο του θεσμού της Ασφάλισης. Προς την κατεύθυνση αυτή, θα πρέπει να επιζητούνται και να αξιοποιούνται κατάλληλα οι υπηρεσίες των εξειδικευμένων Συμβούλων Ασφαλίσεων (Πρακτόρων ή Μεσιτών Ασφαλίσεων).

Οι τελευταίοι, θα πρέπει με τη σειρά τους να εμβραθούν στον συγκεκριμένο τομέα ασφαλίσεων και να προσφέρουν αξιόπιστες υπηρεσίες με τη δέουσα «πρόσθετη αξία», που να καταξιώνει τον υπεύθυνο ρόλο τους. Να προφέρουν στους ασφαλιζόμενους Πελάτες τους τις καλύψεις που πραγματικά έχουν ανάγκη, εγγυημένα και με το βέλτιστο κόστος. Να είναι πάντα διαθέσιμοι και με επιχειρήματα ώστε να αντιμετωπίζονται άμεσα και δίκαια τα τυχόν προβλήματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της ασφαλιστικής σύμβασης.

Με συνεχές ενδιαφέρον και αξιοπιστία, τεκμηριωμένη με επαρκή ασφάλιση της ίδιας Επαγγελματικής Ευθύνης τους, θα πρέπει να

καλλιεργούν τις απαραίτητες σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ του εκάστοτε Ασφαλιζόμενου και της Ασφαλιστικής Εταιρείας.

Οι εξελίξεις

Η Ασφάλιση είναι καταξιωμένος θεσμός πρόνοιας, μηχανισμός προστασίας όχι μόνο του εκάστοτε Κύριου ενός Έργου αλλά και των συντελεστών παραγωγής του (Μελετητές, Εργολάβοι Κατασκευαστές – Υπεργολάβοι), καθώς και επιχειρηματικό «εργαλείο» πρόδοιο.

Στη χώρα μας, δεν υπάρχουν ακόμη ούτε αναπτυγμένη ασφαλιστική συνείδηση αλλά ούτε και κάποιοι κανόνες θεσμοθετημένοι α-

«Η ασφαλιστική αγορά θα πρέπει να αναλάβει τις αναγκαίες πρωτοβουλίες αξιοποίησης της ευρωπαϊκής τεχνογνωσίας»

πό την Πολιτεία ή την ελεύθερη αγορά. Είναι πλέον καιρός να υπάρξουν οι αναγκαίες πρωτοβουλίες είτε από την ίδια την Πολιτεία ή ακόμη από τους ίδιους τους επαγγελματικούς Φορείς, ώστε ο θεσμός της Ασφάλισης να αξιοποιηθεί όπως και στις άλλες προηγμένες χώρες.

Το θεσμικό Πλαίσιο Παραγωγής Δομημένου Περιβάλλοντος

Απόψεις επί του νέου θεσμικού πλαισίου παραγωγής του δομημένου περιβάλλοντος (Ν 3212/03) παρουσίασε για τη Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΚΜ ο Γ. Γραμματέας του Αρχιτέκτονα Μηχανικός, Κυριάκος Μουρατίδης, ο οποίος επισήμανε τους βασικούς όρους για τη δημιουργία σχεδίου μεταρρύθμισης του πλαισίου παραγωγής και ελέγχου του ιδιωτικού έργου που μεταξύ άλλων είναι:

Η Αναμόρφωση των προδιαγραφών πληρότητας και ποιότητας των μελετών και κωδικοποίηση της πολεοδομικής νομοθεσίας και νομολογίας.

Ο Καθορισμός των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών μηχανικών – εργολάβων – ιδιοκτητών – μηχανικών εφαρμογής και ανάλογη αναπροσαρμογή των αμοιβών των μηχανικών.

Η Θέσπιση μητρώου κατασκευαστών ιδιω-

τικών έργων, απαραίτητη προϋπόθεση για την παραγωγή του τεχνικού έργου.

Η Αναβάθμιση των πολεοδομικών υπηρεσιών όσον αφορά στη στελέχωση με το αναγκαίο προσωπικό όλων των ειδικοτήτων, στην κτιριακή υποδομή και τον εξοπλισμό, στην εγκατάσταση μηχανοργάνωσης για καταγραφή, διαχείριση και παρακολούθηση των όρων δόμησης, των μελετών και των αυθαιρέτων και τέλος στην αρχειοθέτηση (ηλεκτρονική και κλασική) των μελετών.

* Ο έλεγχος του συνόλου των κατασκευών και όχι δειγματοληπτικός κρίνεται σκόπιμο να διενεργείται αυτεπαγγέλτως από ανεξάρτητη επιτροπή ελέγχου κατασκευών (5μελή) που θα αποτελείται από μηχανικούς Π.Ε. δημοσίου υπαλλήλους και ιδιώτες (ορκωτούς ελεγκτές ΤΕΕ).

* Η ποιότητα των κατασκευών ως προς τα υλικά πρέπει να πιστοποιείται και να εξασφαλίζεται κυρίως η υπευθυνότητα όλων των παραγόντων που εκτελούν κάθε έργο.

Ο συγκεκριμένος νόμος 3212/03 δεν διασφαλίζει τις σύννομες διαδικασίες αλλά και τους μηχανικούς και εισάγει νέες διαδικασίες αυτοψιών που δεν εξασφαλίζουν τα επιθυμητά αποτελέσματα στο δομημένο περιβάλλον.

Όσον αφορά στην εκτός σχεδίου δόμηση, αυτή θα πρέπει να αντιμετωπιστεί όχι αποσπασματικά, αλλά με διορθωτικές παρεμβάσεις που θα επιλύουν το πρόβλημα στο σύνολό του.

Απαιτείται συνολική αναθεώρηση της πολιτικής για την εκτός σχεδίου δόμησης ανά κατηγορίες κτιρίων. Θεωρείται απαραίτητος ο καθορισμός των χρήσεων γης στις εκτός σχεδίου περιοχές, όπως και η ολοκλήρωση του κτηματολογικού χάρτου της χώρας.

Απαραίτητη προϋπόθεση ο χωροταξικός σχεδιασμός

Η αποτυχία κάθε αποσπασματικής προσπάθειας για την αναβάθμιση της ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος θεωρείται δεδομένη και οποιοσδήποτε σχεδιασμός που δεν ολοκληρώνεται μέσα σ' αυτό το πλαίσιο κατευθύνσεων δεν γίνεται αποδεκτός.

Τα παραπάνω αποτελούν τους άξονες στην προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων που σχετίζονται με την έννοια δομημένο περιβάλλον.

Για το διαδικαστικό μέρος, δηλαδή το πώς θα εκδίδεται η οικοδομική άδεια και με ποιους ελέγχους θα ολοκληρώνεται το έργο επισημαίνουμε ότι μελετητής μηχανικός και ο επιβλέπων μηχανικός με δύο διαφορετικούς ρόλους, ο καθένας, δεν μπορεί και δεν πρέπει να

αποποιείται ευθυνών που σχετίζονται με το εκτελούμενο- παραγόμενο τεχνικό έργο.

Πιστεύουμε ότι η οικοδομική άδεια πρέπει να εκδίδεται από τις Δ/νσεις των πολεοδομικών γραφείων με συνοπτικές διαδικασίες όπου θα ελέγχονται όλα τα βασικά στοιχεία που προσδιορίζουν το μέγεθος του έργου (σχέδιο δόμησης), που όμως θα συνοδεύεται και από είδος τεχνικής έκθεσης με βασικές τις παραδοχές και κανονισμούς που εφαρμόζονται στις ειδικές μελέτες (στατικών και μηχανολογικών).

Κάθε περαιωμένο έργο παραλαμβάνεται όπως αναφέρθηκε παραπάνω από ανεξάρτητη επιτροπή έλεγχου.

Η εργασία του μηχανικού και η αμοιβή του

Διαπιστώσεις και προτάσεις όσον αφορά στην εργασία και στην αμοιβή του Μηχανικού περιελάμβανε η εισήγηση των κ. Σπύρου Νικολόπουλου, Πολιτικού Μηχανικού, και Μιχάλη Τζάρα, Αρχιτέκτονα Μηχανικού.

Σημερινή κατάσταση

Ενώ όλα όσα οριοθετούν το επάγγελμα – επιστημονικό έργο του μηχανικού και υπολογίζουν την αμοιβή του, καθορίζονται με αριστοτεχνικό τρόπο από όλη τη νομοθεσία, το επάγγελμα αυτό καθαυτό είναι πλέον στη σημερινή Ελλάδα ανοχύρωτο.

Τη μεγαλύτερη ευθύνη γι' αυτήν την κατάσταση έχουν η πολιτεία και πολίτες – εργοδότες, κυρίως οι αυτοαποκαλούμενοι «κατασκευαστές», στην ουσία οικονομικοί επενδυτές και έμποροι στην οικοδομή.

Το ΤΕΕ έχει πάγιες θέσεις για τις αξιοπρεπείς αμοιβές των μελών του και έχει κάνει σειρά προτάσεων, όμως η πολιτεία μέχρι σήμερα δεν δίνει καμία σημασία.

Προτάσεις

Ενδεικτικά παρατέθηκε υπολογισμός μερικών εξ αυτών των εργασιών όπως τις παρουσίασε ο Μηχανικός κ. Λ. Μοσιαλος σε επιστολή του προς το ΤΕΕ, θίγοντας το πρόβλημα αυτό.

1. Εργασία που αμοιβεται ανάλογα με το χρόνο απασχόλησης, άρθρο 102 του Π.Δ. 696/74.

α) Μηχανικοί με πείρα άνω των 20 ετών, ημερομίσθιο (5ωρο) 2000λ δηλαδή με το σημερινό $\lambda=0,16131$, ήτοι $2000 \times 0,16131 = 322,62$ ευρώ ή 109.933 δρχ. Η ωριαία αμοιβή ανέρχεται στο 20% της ημερησίας, ήτοι 65 ευρώ.

β) Μηχανικοί με πείρα κάτω των 20 ετών, ημερομίσθιο (5ωρο) 1500λ δηλαδή με το σημερινό $\lambda=0,16131$ ήτοι $1500 \times 0,16131 = 242$ ευρώ ή 82.462 δρχ. Η ωριαία αμοιβή ανέρχεται στο 20% της ημερησίας, ήτοι 48 ευρώ.

γ) Μηχανικοί με εμπειρία κάτω των 10 ετών, ημερομίσθιο (5ωρο) 1000λ δηλαδή με το σημερινό $\lambda=0,16131$ ήτοι $1000 \times 0,16131 = 161$ ευρώ ή 54.861 δρχ. Η ωριαία αμοιβή ανέρχεται στο 20% της ημερησίας, ήτοι 32 ευρώ.

2. Οι αμοιβές για εργασίες επί προσθηκών, αυξάνονται κατά 30% και για διαρρυθμίσεις κατά 50% (άρθρο 88 Π.Δ. 696/74).

3. Οι αμοιβές για εργασίες αποτύπωσης υ-

«Το ΤΕΕ έχει πάγιες θέσεις για τις αξιοπρεπείς αμοιβές των μελών του, όμως η πολιτεία μέχρι σήμερα δεν δίνει καμία σημασία»

παρχόντων κτισμάτων, είναι ίσες με το 75% της αμοιβής της προμελέτης των αντιστοίχων κτιρίων (άρθρο 83).

4. Προβλέπεται έως πενταπλασιασμός της αμοιβής επίβλεψης, σε περίπτωση επικινδύνων εργασιών (άρθρο 95 παρ. 7, Π.Δ. 696/74).

5. Η αμοιβή για σύνταξη επιμετρήσεων, υπολογίζεται στο 40% της αμοιβής επίβλεψης (άρθρο 93).

6. Προβλέπεται αμοιβή για εργασία εκτός έδρας άνω των 40 χλμ.) ίση με 2000 λ + 0,05 Α (άρθρο 85).

7. Προβλέπεται αμοιβή για εργασία εκτίμησης ακινήτων και κτιριακών έργων γενικά ίση με 4000 λ + 0,10 Α (άρθρο 99).

8. Προβλέπεται αμοιβή για εργασία ελέγχου οριστικής επιμέτρησης και την προσωρινή παραλαβή κτιριακών έργων ίση με 4000 λ + 0,20 Α (Άρθρο 98).

9. Προβλέπεται αμοιβή για τον έλεγχο υπάρχουσας μελέτης, ίση με το 15% της αντίστοιχης αμοιβής (άρθρο 89). Σε περίπτωση που γίνεται παρακολούθηση και έλεγχος μελέτης η αντίστοιχη αμοιβή είναι ίση με το 20% της προβλεπόμενης αμοιβής.

10. Προβλέπεται αμοιβή για τον έλεγχο

στατικής επάρκειας υπάρχοντος κτιρίου, ίση με 0,60 Α για στατική φόρτιση, προσαυξανόμενη κατά 89% για τα δυναμικά φορτία, δηλαδή συνολική προβλέπεται αμοιβή ίση με το 78% της αντίστοιχης στατικής μελέτης.

11. Προβλέπεται αμοιβή για τη σύνταξη ΕΚΚΟ κ.λπ., για τη λήψη ρεύματος ίση με 1470 λ + 44,00 ευρώ.

12. Προβλέπεται αμοιβή για την σύνταξη Προϋπολογισμού για Τραπεζική χρήση ίση με το 882 λ ευρώ.

13. Προβλέπεται αμοιβή για κατάθεση Μηχανικού ενώπιον Δικαστηρίου ίση με το 1470 λ + 73,50 ευρώ.

14. Για πραγματογνωμοσύνες και διαπισώσεις η αμοιβή καθορίζεται ελεύθερα, ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες (άρθρο 99).

Έχουν ωριμάσει πλέον οι συνθήκες ώστε το ΤΕΕ να «επιβάλει» για κάθε εργασία από τις προαναφερόμενες, αλλά και για οποιαδήποτε άλλη προκύψει, την έκδοση ΔΠΥ εκ μέρους του παρέχοντος την υπηρεσία μηχανικού, ακολουθούμενο από τις νόμιμες κρατήσεις (FEM-ΤΣΜΕΔΕ-ΤΕΕ). Χωρίς αυτά τα παραστατικά να συνοδεύουν την εργασία, η υπογραφή και σφραγίδα να θεωρούνται άκυρες.

Αποτελέσματα

Με την εφαρμογή των προτάσεων αυτών και την παύση της συνεχιζόμενης αυθαιρέσας για το «πάγωμα» των αμοιβών μελετών και επιβλέψεων:

- Ο μηχανικός ανακτά τη χαμένη του αξιοπρέπεια, κάνει επιστημονικό έργο παρέχοντας υπηρεσίες υψηλές, ανάλογες των σπουδών του και όχι οικονομική συνεισφορά στο κοινωνικό σύνολο, παύει να γίνεται κυνηγός για τη «δουλειά».

- Το ΤΕΕ αυξάνει τα έσοδά του, με σκοπό την καλύτερη ανταπόδοση υπηρεσιών στα μέλη του, ανοίγει τον ορίζοντα ώστε να θεσπίσει αναδιανομή ενός ποσοστού αμοιβής των μελών του στα μέλη του, αναλαμβάνει και πάλι τον χαμένο του ρόλο.

- Το κράτος – πολιτεία ελέγχει και εκμηδενίζει την οποιαδήποτε φοροδιαφυγή στον κλάδο, έχει σωστές μελέτες διασφαλίζοντας το δημόσιο συμφέρον, έχει τον μηχανικό «παρόντα» στο έργο, με αποτέλεσμα καλύτερες κατασκευές, με σωστά χρονοδιαγράμματα και ελέγξιμο κόστος.

- Ο πολίτης επενδύει επί της ουσίας τα δέφεν επιπλέον χρήματά του για μια φθνότερη και καλύτερη κατασκευή, έχει υπεύθυνο τεχνικό σύμβουλο στις επενδύσεις του